

פרוטוקול מס' 322
מישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה
יום שני, כ' בחשוון, התשנ"ט (9 בנובמבר, 1998), שעה 11:30

הנוכחים:

חברי הוועדה:

מיכה גולדמן - היו"ר
בנימין אלון

המזמנים:

שר החקלאות רפאל איתן
חה"כ עמנואל זיסמן
עו"ד ציפי לבני - רשות החברות הממשלתיות
רפי רמון - משרד החקלאות
דודי טוקר - משרד החינוך
יוסי פלדמן - מנכ"ל המועצה לשימור אתרים, החברה להגנת הטבע
יגאל ויינר - מנהל מחוז המרכז, הרשות לשמורות טבע
והגנים הלאומיים
ציפי רון - ארגון הגג חיים וסביבה
עו"ד אריאל סיזל - משרד השיכון
מאיר כרמי - מנהל אדמיניסטרטיבי, מקווה ישראל
אפרים טרי - מנכ"ל כ"ח
ישראל גודוביץ
ד"ר תומר גודוביץ
ערן בר-זב
נפתלי יניב

מנהלת הוועדה:

יפה נקר

קצרנית:

לאה קיקיון

סדר היום:

השתלטות על אדמות מקווה ישראל

השתלטות על אדמות מקווה ישראל

היו"ר מיכה גולדמן:

שלום לכולם, אני פותח את ישיבת הוועדה.

ביקשנו לזמן לישיבה של היום את שר החקלאות, ואת שר החינוך. אני מצטער על כך ששר החינוך, התרבות והספורט, אשר הודיע לנו שיהיה נוכח כאן, לא נמצא כאן אתנו. נעשה תיאום כדי ששני השרים יהיו נוכחים כאן, מתוך כך שיזענו שללא שיתוף פעולה בין שני המשרדים, והחלטה משותפת של שני השרים, יהיה קשה למצות את הרצונות השונים. יש מצד אחד רצון להבטיח את השמירה על הקרקעות בבית הספר מקווה ישראל, ומצד שני יש תוכניות אחרות. כנראה שהנושא לא כל-כך חשוב לשר, ולכן הוא לא ראה לנכון לבוא לכאן אפילו לחצי שעה, כפי שהוא התחייב.

אני שמח ששר החקלאות אתנו. מהרגע שהנושא עלה הוא היה עקבי וצמוד להחלטה שמבטיחה את השמירה על מקווה ישראל, כולל כל מה שקשור לקרקעות מקווה ישראל. אנחנו יודעים שזה לא קל בימים אלה. בשנים האחרונות יש ניסיון אדיר מצד גורמים שונים לנסות לבנות על כל שטח פתוח, כל שטח ירוק. מנסים למצוא דרכים להסב אדמה מאדמה חקלאית לאדמה לבנייה. מנסים להשתלט על קרקעות כדי להוסיף עוד בטונים ועוד מגדלים באזור שלא יכול לקלוט את כולם. אם אנחנו רוצים להבטיח איכות חיים אנחנו צריכים לשמר מקומות, ולהבטיח שקרקעות תישמרנה. אני זוכר שבהיותי סגן שר החינוך באו אלי עם הצעות מפתות לקנות את הכפר הירוק. הציעו הצעות מפתות מאד. התעקשנו ועמדנו על עקרונותינו, ותאמינו לי שזה לא היה קל.

כאשר יש מגמה כזו, אנו יודעים שגם ראשי הערים, עם כל הרצון שלהם לשמר, אוהבים לקבל היטלי השבחה ומסים הכרוכים בעניין. המסים האלה גורמים לקופה הציבורית והעירונית לאפשר להם הכנסות כספיות ורווחה.

לפני שנפתח את הדיון - קבעתי לי מסורת בוועדת הפנים, שבכל פעם שמגיע לכאן שר החקלאות, ובמקרה שלנו - השר לאיכות הסביבה, אנחנו נרצה לשמוע ממנו דיווח על המתרחש ברמת-חובב. מתוך התחייבות זאת, הגם שהעניין לא על סדר היום, נשמע התייחסות מתומצתת מהשר.

שר החקלאות רפאל איתן:

מתבצעים שלושה תהליכים. רמת-חובב פועלת לשרפת חומרים מסוכנים במתקן הגדול החדש. הבעיה עם השרפה היא שבמשך 28 שנים טומנים שם כל מיני חומרים, חלקם יכולים להיקרא "מסוכנים". אף אחד לא יודע מה הם החומרים האלה. החביות אטומות, עומדות בקומות, מכוסות בעפר או גליות, וכל זעזוע עלול לפרק אותן. זו הבעיה החמורה שם, אבל תהליך שרפת החומרים המסוכנים מתבצע.

דבר שני, התחיל תהליך של מציאת מקום חילופי לאתר רמת-חובב. יש שני מקומות אפשריים: באורון, והשני - על יד שבטה. המקום ליד שבטה אושר, ונמצא מתאים. הבעיה היא שהמועצה האזורית רמת הנגב הכשילה את העברת האתר לאותו מקום בזמנו. השרפה שקרתה לא גרמה נזקים, אך חשפה נהלים ותפעול שלא היו תקינים. היה בכך גם צד חיובי - כל הליתיום הושמד ולא גרם כל נזק. עכשיו אין שם ליתיום.

בעקבות התקלות, שקרו גם קודם, ושחלקם לא דווחו, פיטרנו את מנכ"ל האתר ונקטנו הליכים לפיטורי מנכ"ל החברה של רמת-חובב. ברגע שזה נכנס להליך של אישור ממשלה הוא התפטר מרצונו. ממלא מקומו הוא מהנדס כימאי, שבקיא בכל הקורה שם. פועלת גם מועצת המנהלים. הוצע על ידנו יושב ראש ומועצת המנהלים, מר מרינוב. מינויו עדיין לא אושר על ידי ועדת בן-דרוך, מנימוקים של ניגוד אינטרסים שאין אני בקיא בהם. כרגע, בכל אופן, אין יושב ראש, אלא מנכ"ל מקום.

ועדת הכספים אישרה לפני שבועיים העברת תקציב של 13 מיליון שקל לתכנון וביצוע פעולות דחופות ברמת-חובב. נכנסנו להליך של תכנון, ואני מקווה שנוכל להוציא את הסכום הזה עד שייקבע מקום חליפי לאתר. ברגע שייקבע המקום יהיה צורך להתחיל לעבוד על הפיכת אחד משני המקומות למקום חליפי לאתר רמת-חובב.

היו"ר מיכה גולדמן:

יש כוונה להוציא את רמת-חובב מהשטח הקיים?

שר החקלאות רפאל איתן:

כן. אי אפשר לשכלל את המקום הנוכחי ולהפכו למקום מודרני. אנחנו הצענו להפריט את החברה, ולמכור אותה.

היו"ר מיכה גולדמן:

השאלה היא אם זה בכלל ריאלי להעביר את אתר רמת-חובב. מדובר פה בסכומים גדולים.

שר החקלאות רפאל איתן:

אין כוונה להעביר את רמת-חובב, אלא להשמיד את מה שיש שם ולבנות מקום אחר.

היו"ר מיכה גולדמן:

כפי שנמסר לנו על ידי המנכ"לית של משרדך, הרי שכדי למצות את התהליך יש צורך בתקציב של 3-4 שנים, שיגיע ל-120 מיליון שקל.

שר החקלאות רפאל איתן:

אבל אין אלטרנטיבה אחרת. אי אפשר להעביר את רמת-חובב למקום אחר. אפשר להעביר את מקום איסוף האשפה המסוכנת למקום אחר. מה שניתן לשרוף ברמת-חובב יישרף. היתר - ייטמן וייקבר, יכוסה בבטון, כפי שהמומחים יאמרו שצריך לעשות, שם במקום. אי אפשר להעביר את רמת-חובב.

דבר נוסף שנכנס לשלב של תכנון וביצוע הוא בניית מסוף רכבת של חומרים מסוכנים, שנמצא עכשיו בבאר-שבע, סמוך מאד לשכונת מגורים. הוצאנו צו סגירה למסוף הזה. יש שתי אלטרנטיבות. האחת, שהמסוף הזה יהיה בנבטים. האלטרנטיבה השנייה היא על פי תוכנית קודמת - שתהיה שלוחת רכבת לרמת-חובב, ושם ייקלטו את המטענים של החומרים המסוכנים. הברירה הנבחרת כרגע היא נבטים, כי אם נלך לרמת-חובב, אנו בעצם עושים עבודה שעלולה להיות מיותרת, אם אתר אורון ייבחר. העניין עובר כרגע תהליכים. יכול להיות שתהיה בנבטים תחנת שינוע ומיון כדי שחומרים, שאי אפשר לשרוף אותם ברמת-חובב ימשיכו לאורון, וחומרים שאפשר לשרוף אותם יוסעו מהמסוף הזה לרמת-חובב.

היו"ר מיכה גולדמן:

יש לי שאלה לגבי המסוף בבאר שבע. האם הוא נסגר בפועל?

שר החקלאות רפאל איתן:

הם קיבלו צו סגירה, עד סוף נובמבר, אם אינני טועה. הם צריכים להתארגן.

היו"ר מיכה גולדמן:

כדי שלקראת דצמבר הם יתחילו לפנות אל המקום שייקבע?

שר החקלאות רפאל איתן:

כן. ראיתי גם הוראות של שר התשתיות לגבי הרכבת. יש צורך בצו של בית משפט לזרז את העניין של נבטים.

היו"ר מיכה גולדמן:

האם בסיכום שלך עם האוצר העניין הזה נכנס לתקציב הרב שנתי של המשרד לאיכות הסביבה?

שר החקלאות רפאל איתן:

כן.

היו"ר מיכה גולדמן:

כלומר, שכבר בתקציב 99 יש חמישית מן התקציב הזה?

שר החקלאות רפאל איתן:

כן, אבל אי אפשר יהיה להוציא את כולם, אלא אם ייבחר אתר אורון. שם צריך לבנות מההתחלה מיתקן מודרני לטיפול באשפה.

היו"ר מיכה גולדמן:

וגם לזה יהיה תקציב?

שר החקלאות רפאל איתן:

זה חלק מהתקציב של 99, אבל עוד לא החליטו מה יהיה האתר - אורון או אפענה, ליד נבטים. זו הבעיה. כל התהליכים האלה, והאישורים בוועדות, לוקחים זמן.

היו"ר מיכה גולדמן:

מתי נוכל להתעכך פה בוועדה? בסוף החודש?

שר החקלאות רפאל איתן:

באופן כללי - כאשר הכל יהיה מסוכסם. רק השבוע אני אמור לקבל את תוכנית העבודה לגבי ה- 13 מיליון שקל, שמיועדים לכך שרמת-חובב במצבה הנוכחי לא תהווה מפגע גרוע יותר.

היו"ר מיכה גולדמן:

אני מודה לך.

נחזור לענייננו. אנו עוסקים בישיבה במקווה ישראל.

שר החקלאות רפאל איתן:

מקווה ישראל הוא בית ספר חקלאי ותיק, שקיים כבר יותר ממאה שנה. התקרית האלימה הראשונה עם ערבים במאה הקודמת היתה שם. שבוע אחרי שמקווה ישראל הוקמה כבר ירו שם.

אנחנו פועלים ומתכננים להפוך את בית הספר מקווה ישראל למרכז להדרכה חקלאית והדגמה, מקומי ובין-לאומי, יחד עם המשך תפקודו כבית ספר חקלאי. זה הייעוד. אני צריך להדגיש כאן שמצב החינוך החקלאי ברמות השונות הוא בכי רע. פחות ופחות סטודנטים פונים לפקולטות הרלבנטיות בנושא, ובתי ספר חקלאים אינם גורם משפיע על החקלאות המודרנית. הם לא מהווים מקום של חקלאות מודרנית. זה מה שאנו רוצים לעשות במקווה ישראל. הרעיון המרכזי הוא שבית הספר החקלאי, יחד עם מכון וולקני, שנמצא בשכנות לו, יהוו יחידת ניסוי, לימוד והדגמה. גם למכון וולקני יש קרקעות. המקווה ישראל התחלנו לפעול בכיוון של תערוכה מתמדת של כל מה שנוגע לטכנולוגיה חקלאית מודרנית. הניצנים הראשונים היו בתערוכת יובל ה- 50. הביתן החקלאי העביר ציוד של חברות שהופיעו בתערוכה למקווה ישראל.

אנחנו מתכננים להפוך את הרפת של מקווה ישראל לרפת מודרנית, עם הטכנולוגיה המתקדמת ביותר. הגן הבוטני שהיה פאר המקום בזמנו ישוחרר, ויהפוך לגן בוטני יחיד במינו. הוא יכלול גידולי שדה וחממות שיהוו את המילה האחרונה של הטכנולוגיה החקלאית. כל זאת בשיתוף עם חוקרים ממכון וולקני. תלמידי מקווה ישראל יאיישו את כל מקומות העבודה בקומפלקס הזה. הם יעסקו בעבודה, ניסויים, הדרכה, תפעול ציוד וטיפול בבעלי החיים. הממשלה קיבלה החלטה ברוח זו כבר לפני שנה. בהחלטה נאמר שמקווה ישראל תישמר כפי שהיא. הממשלה לא ירדה לפירוט מה יהיה שם, אך ההחלטה מהווה מסגרת, שאין לגעת במקווה ישראל, כפי שהיא.

היו"ר מיכה גולדמן:

האם זה כולל גם את הקרקעות המקיפות את מקווה ישראל?

שר החקלאות רפאל איתן:

כן. כל מה ששייך למקווה ישראל.

התחיל מאבק לגבי הקרקעות. המאבק היה ללא כל קשר לתהליך הזה. החלטנו כפי שהחלטנו גם כאמצעי למניעת נגיפה כלשהי בקרקעות מקווה ישראל. יכול להיות שכאשר התוכנית הזו תצא לפועל, חלק מהאדמות את מכון וולקני תימסרנה. במקום חלק מהאדמות של המכון יפעלו מכונים שיהיו שייכים למקווה ישראל. מדובר בשטח לא גדול, של כ- 100 או 200 דונם. זה אחד מהרעיונות. זה לא נועד לרצות את הזאבים שרוצים לטאוף את

האדמה, אלא נולד מכך שלמקווה ישראל יש הרבה אדמה, ומכון וולקני לא צריך לפעילותו יחד עם מקווה ישראל את כל השטח.

אני מקווה מאד שהוועדה תיתן את דעתה על התוכנית הזו, ועל ההכרח הציוני-לאומי והענייני לשמור את מקווה ישראל כפי שהיא, עם אותם הבניינים, עם היקב, הלולים, האדמות והגנים. זה אמור להיות מוקד משיכה גם לחקלאים ישראלים. היום כדי להתרשם מהתקדמות הטכנולוגיה בחקלאות יש צורך להגיע לכל מיני מקומות. כאן יהיה מקום אחד בו תינתן הדרכה וכל מה שיכול לעניין את החקלאים.

היו"ר מיכה גולדמן:

אני שמח שיושב ראש ועדת החינוך נמצא אתנו כאן, משום שיש כאן אספקטים שחלקם בתחום טיפול הוועדה הזו, וחלקם צריכים להישאר בתחום הטיפול של ועדת החינוך. נמצאת אתנו מנהלת החברות הממשלתיות, ציפי לבני. כל נושא בחירת הוועד המנהל של בית הספר שייך לתחום הטיפול שלה. אחת הסכנות שמאיימות על מקווה ישראל היא שמצד אחד שר החינוך הוא הממנה את מועצת המנהלים של בית הספר, ומצד שני שר החקלאות, שרוצה לשמר את בית הספר - פועלים מתוך ניגוד אינטרסים. לשר החקלאות יש אינטרס שאנו מזדהים אתו, ומצד שני לשר החינוך יש אינטרס מצומצם יותר. אינטרס זה מושפע לא מעט כתוצאה מכך שלחברות הממשלתיות בהפרטה של אדמות מקווה ישראל יש אינטרס אחר לגמרי.

ניגוד האינטרסים הוא זה שהביא להתפתחות של השבועות האחרונים. העניין הביא להד ציבורי, שגרם לנו לכנס את הישיבה כאן.

עמנואל זיסמן:

האם אתה יכול להסביר לי מה הוא ניגוד האינטרסים שיש כאן?

היו"ר מיכה גולדמן:

אני אסביר. למועצת המנהלים ולחברה, ובעיקר לחברות הממשלתיות - - -

עמנואל זיסמן:

האם השטח של מקווה ישראל מעוגן בחוק?

היו"ר מיכה גולדמן:

כן. חוק מקווה ישראל.

עמנואל זיסמן:

אם כן - אף אחד לא יכול לשנות את החוק. האם מישהו רוצה לשנות את החוק?

היו"ר מיכה גולדמן:

אסביר לך. יש חוק, אך רישום התקנות לא הושלם. השאירו פרצה. יש חוק אך הוא לא מושלם. הפרצה שיש כרגע מאפשרת לפעול בכיוונים אחרים שיפגעו בכוונה הכנה של החוק. תקנה משלימה חוק. כרגע יש פה ניגוד אינטרסים. אני לא רוצה להיכנס לרכילות העיתונאית.

עמנואל זיסמן:

עדיין לא הבנתי מה ניגוד האינטרסים עם משרד החינוך. האם שר החינוך מתנגד? שר החינוך, עד כמה שידוע לי למרות שאינני מייצג אותו - תומך.

היו"ר מיכה גולדמן:

מכיוון שאנו אנשים פוליטיים אנחנו יודעים על סוגים שונים של תמיכה וההבדלים ביניהם.

עמנואל זיסמן:

אני עדיין לא מבין מה הניגוד.

היו"ר מיכה גולדמן:

הניגוד הוא בזה שיש קבוצה לא קטנה, כולל חלק מהממשלה הנוכחית והממשלה הקודמת, שיש לה אינטרס אחר. היה אינטרס להעביר לשם את הקריה בתל-אביב. גם אז היו התנגדויות מצד חלק מהממשלה. חלק אחר משך לכיוון האוצר, כולל שר האוצר. זה נכון לגבי שר האוצר הקודם וגם לגבי השר הנוכחי. האינטרס שלהם הוא אחר. אין פה קרב בין אופוזיציה לקואליציה, ובין ממשלה קודמת לממשלה נוכחית. יש אינטרס שבא מבניין האוצר, לעומת אינטרס אחר שבא מכיוון משרד החקלאות.

עמנואל זיסמן:

אין ניגוד בין האינטרס הלאומי-ציוני, כפי שהוזכר כאן, לבין האינטרס החינוכי.

היו"ר מיכה גולדמן:

אני יודע מה עמדת משרד החינוך. משרד החינוך יודע שמשרד האוצר הוא זה שצריך לתקצב אותו ולתת לו חלופות. בגלל סיבה זו הוא מוריד את הווליום.

עמנואל זיסמן:

ועדת החינוך תתמוך בשר החקלאות בהמשך קיומו של בית הספר. גם כאשר היה סכסוך עם עיריית חולון התייצבנו מאחורי קיומו של המוסד החקלאי הזה על היסודות שדיבר עליהם שר החקלאות.

ציפי לבני:

אני מוכרחה לומר שאני לא כל-כך יודעת למה להתייחס, מעבר לכך שאני מרגישה שכולנו נמצאים בסרט של מדע בדיוני. לבד מכותרות בעיתונים אין שום התפתחות בזמן האחרון שקשורה למקווה ישראל. מקווה ישראל הוא בית ספר, שהשר הממונה עליו הוא שר החינוך. כל מה שקשור אליו ואל קרקעותיו, כולל שינוי בייעוד קרקעות אלה - קבועים בחוק. במקום לדבר רצוי שכולם יקראו את חוק מקווה ישראל. אני, מבחינת ממשלת ישראל מייצגת 50 אחוז מהמניות, כאשר יתרת המניות מצויות בידי כ"ח. מי שרצה ליזום שינוי ייעוד של הקרקעות היה עורך הדין שרגא בירן, שהציג עצמו בשם כ"ח, במשרדי.

לנוחיותכם, אקרא את החוק: "1. בית הספר החקלאי מקווה ישראל, מייסודה של חברת 'כל ישראל חברים'... " "הוא המוסד החינוכי החקלאי הראשון בארץ-ישראל, יוסיף לפעול בבית ספר חקלאי לקידום מטרותיו. 2. מטרותיו של בית הספר הן לחנך נוער בישראל לחיי חקלאות ולהתיישבות, ולהקנות לו השכלה כללית, וכן תרבות יהודית וחינוך עברי, בהתאם למורשת ישראל, כמקובל במוסדות החינוך במדינת ישראל".

עם כל הכבוד לדברים שנאמרו כאן, אני לא רואה בחוק שום קשר לתערובות, לאנשים מחו"ל ולהעסקת נוער בעבודה. זה עניין שהוועדה תצטרך לדון בו ולתת את הדעת אם זה תואם את מטרות החוק או לא. אני ממשיכה בקריאת החוק: "3. שינויים בתוכיך ההתאגדות ובתקנות ההתאגדות ... טעונים אישור הממשלה וועדה משותפת של ועדת החינוך והתרבות וועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת". מטרת החברה הזו היא לחנך נוער עברי, כפי שהוקרא קודם לכן. "4. (א) המקרקעין המפורטים בתוספת מיועדים לשימוש בית הספר ואין לשנות את ייעודן אלא לפי יזמת שר". צריך לבוא שר, קודם כל, ולומר: רוצה אני. "...ובאישור שרי החינוך והתרבות, החקלאות והפנים, וועדה משותפת של ועדת החינוך והתרבות וועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת". עד היום, למיטב ידיעתי, אין יזמת שר שבכלל מצדיקה להפעיל את הטריגר הזה. כותרות בעיתונים היו, אך יזמה אמיתית, למיטב הבנתי וידיעתי - לא היתה.

אחרי התייחסות לשינוי הייעוד, יש התייחסות לעסקה: "(ג) לא יהיה תוקף לכל עסקה במקרקעין האמורים הטעונה רישום.. מהתמחותי בנדל"ן אין ספק בכך, שמה שאנו מדברים עליו טעון רישום - "... לא יינתן צו אכיפה בשל התחייבות לעשות בהם עסקה כזאת, ולא תירשם הערה ביחס להתחייבות כזאת, אלא אם שר הפנים ושר החינוך והתרבות אישרו את העסקה או ההתחייבות". למיטב ידיעתי והבנתי שום בקשה מהסוג הזה לא הובאה על שולחנם.

צריך להביא לידיעת כל מי שנוגע בעניין שיש בעיות קשות בבית הספר. הן נובעות, בין היתר, מסכסוך אישי. האמירה כאן לגבי עסקאות נכונה בין אם זה נעשה עם מכון וולקני ובין אם זה נעשה עם גורם אחר. הדברים קבועים בחוק, ואין שום פרצה בו, למיטב הבנתי. אם מישהו סבור שיש פרצה, כתוצאה מכך שלא התקינו תקנות, כדאי שיסתמך על חוות דעת משפטית ולא יזרוק את הדברים כאמירה לא מבוססת. זה חוק בית הספר החקלאי מקווה ישראל, התשל"ו-1976.

יש מוסף לכל האמור, והוא החלטת הממשלה, שהזכיר אותה שר החקלאות בדבריו. ההחלטה היא מה-17 לדצמבר, 97. ההחלטה אומרת: "בית הספר החקלאי מקווה ישראל, המהווה את המקור להתפתחות חקלאית בארץ ישראל, מן הראוי שהמקום יטופח, על מנת שיהפך לאתר היסטורי, ומקום לייסוד חקלאות מגוונת, חדשה ומתקדמת". על כך יש החלטת ממשלה. יש סכסוך אישי בבית הספר, ואני לא רוצה להיכנס לפרטיו. לצערי הרב הסכסוך גורם לבעיות קשות בתפקוד הרגיל של בית הספר. פנינו לשר החינוך בעניין הזה, וביקשנו לבצע ביקורת. כל זה לא קשור לסוגיות הדרמטיות, לכאורה - - -

הי"ר מיכה גולדמן:

גם לא קשור לוועדה הזו.

ציפי לבני:

נכון. זה לא קשור לוועדה.

יש לי הרבה מאד טענות גם כלפי שותפינו בבית הספר, לצערי. אני מקווה לקיים על פגישה היום. הגענו למצב של שיתוק במועצת המנהלים, בגלל אותם עניינים אישיים שהזכרתי קודם, שלא צריכים לעניין את הכנסת.

דירקטוריון מקווה ישראל דן בנושאים שהוזכרו כאן, ואימץ ב- 18 לפברואר, 96, את עמדת המועצה לשימור אתרים, שנציגה יושב שם, דהיינו: שלא יהיה שינוי ייעוד. הטון התקיף של דבריי נובע מכך שהרבה מאד אנשים שאני מכבדת אותם, כולל בוועדה הנכבדה הזו, עסוקים בדבר שפשוט לא היה ולא נברא. למעט כותרות ענק, אין ולא כלום. כל מה שהיה צריך לעשות הוא לקרוא את החוק כלשונו. חבל שהגענו עד כאן, וחבל לי על אמירות כאלה ואחרות, שקשורות להליכים עתידיים. מי שרוצה ליזום תהליכים כאלה ואחרים - שייעשה זאת על פי הדין.

היו"ר מיכה גולדמן:

כינסנו את הישיבה הזו כדי להבהיר חד משמעית ובצורה ברורה את העניין, מבחינה ציבורית. לגבי הקטע המצומצם שמתייחס למועצת המנהלים או לדירקטוריון - הוא אינו מתחום עניינה של ועדת הפנים, ואני לא מתכוון לעסוק בו. זה נושא שצריך לקבל את הטיפול המתאים במסגרת ועדת החינוך והתרבות של הכנסת. אני לא נכנס לתחומים לא לי. אנשים ניסו ליצור מצב של ספקות, ולכן רציתי להחזיר את האווירה לקדמותה.

עמנואל זיסמן:

רשמנו בהערכה את הדברים שאמר שר החקלאות, ואת תוספת הדברים שאמרה ציפי לבני.

היו"ר מיכה גולדמן:

אין טעם בדיון רחב. הדברים נאמרו בצורה ברורה. אלו הבהרות ברורות, ואני רואה את סיכום הדברים בצורה שהם נאמרו כאן. תודה לכולכם, הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 12:15